

Medborgardialog Bocksboda

2018-10-11

Antal politiker: 10

Antal medborgare: 24 personer, varav 11 kvinnor.

Antal tjänstemän: 4

Naturen och näringslivet:

1. **Det finns en oro att Kilsbergen kommer att bli alltför exploaterat. Kilsbergen och dess leder är väldigt viktiga för medborgarna men det måste fortfarande finnas utrymme för natur och rekreation. Man är rädd för att Örebrokompaniets projekt och events blir för stora.**

Svar från Björn Fransson, turismstrateg Örebrokompaniet: I nuläget ser jag inte några problem i detta. Vi har inga större projekt planerade som rör Kilsbergen, utan nu handlar det mest om att bättre utnyttja de resurser som redan finns. Ock är steget till en massturism som skulle påverka de bofasta, väldigt långt i nuläget. Vi jobbar naturligtvis för att öka turismen i området, men strävan där är snarare att hitta ett mindre antal som betalar bra för sig, än att jobba för massturism som sliter hårt på naturen. Något sådant ser jag inte framför mig inom överskådlig tid.

Men vi är gärna med i ett Kilsbergsråd eller liknande där vi kan lyfta fram de ambitioner vi har, men också få möjlighet att lyssna på hur invånarna ser på saken. Dialog är alltid välkommet, inte minst i dessa frågor. I övrigt delar vi helt de tankar som finns, vi skulle också gärna se att det gick fler offentliga kommunikationer till besöksmålen i naturen, men så länge svensk kollektivtrafik endast är inriktad på arbetspendling och de bofastas behov, känns en sådan utveckling dessvärre avlägsen. Dock finns projekt i norra Sverige där man faktiskt utnyttjat lokal kollektivtrafik för turism och därmed minskat antalet bussar och bilar och samtidigt fyllt de landsbygdsbussar som tidigare gått ganska tomma. Detta borde vara en förebild även för vårt län. Och ett bra bokningssystem – och en tydlig huvudman vad gäller bokning och skötsel – av både befintliga boenden, ex Gårdsjötorp, och vid ett eventuellt övertagande av Sixtorp m.fl. vore definitivt att föredra.

2. **Man önskar en mer gemensam samsyn och samarbete mellan t ex kommun, regionen, föreningar m.fl. Ett Kilsbergsråd vore bra.**

Svar från Åsa Wistrand, planerare Kultur- och fritidsförvaltningen, Örebro kommun:

Vi tar med från vidare och diskuterar vidare med kommunekologen. Vi tycker att det spontant känns som en bra idé.

Svar från Johan Karlström, Regionen:

Det finns idag ett Samverkansråd för Friluftsliv i Örebro län. Det består av representanter för Örebro kommuns natur, RÖL(jag själv), länsstyrelsen m.fl. Bl.a. arrangeras ett seminarium med olika teman varje år i oktober som är öppet för alla. Nu senast var temat Friluftsliv som folkhälsa.

3. **Naturstigarna som fanns förr är nu igenväxta. Dessutom är många av stigarna i området är mindre tillgängliga på grund av många nedfallna träd. Vem ansvarar för skötseln av stigarna och när/om ska det åtgärdas?**

Svar från Johan Karlström, Regionen: När det gäller skötsel av leder är vi huvudman för Bergslagsleden med tillhörande rundslingor - våra etapper sköts av en skötsel förening samt

entreprenörer som jag tar in för större jobb. Om det ligger spänger på våtmarker som väntar på att bli utlagda är det mig veterligen inte runt Bergslagsleden då jag inte har något sådant beställt och som inte är utfört förutom någon bro som snart är klar. Det finns även leder i Naturreservat och då är det oftast Länsstyrelsen som har dragit fram leden och förvaltar den. Huruvida en naturstig tillhör några av dessa ledssystem eller inte kan jag inte svara på såhär på rak arm men om du kan ange exakt var den är kan jag kolla om den tillhör någon av våra leder. Och om så är fallet ska den falla under någon av våra skötselavtal.

4. I många våtmarker ligger material för att göra spångar. De skulle vara utförda i somras men ingenting har gjorts (trots en torr sommar). Vem har ansvaret för detta?

Svar från Åsa Wistrand, planerare Kultur- och fritidsförvaltningen, Örebro kommun:

Detta arbete är på gång just nu. Man har en person som ansvarar för detta arbete på uppdrag från Kultur och fritidsförvaltningen för att göra skidspåren bra inför vintern.

5. Utsiktspunkter behöver larmadress, gäller även skidspåren.

Svar från Johan Karlström, Regionen: Att vistas i skog och mark medför alltid en risk om olycka skulle vara framme. Vi rör oss oftast i väglöst land – vilket är lite av tjusningen – men händer det något är vi svåra att nå för ambulansen. I dagens moderna samhälle är gps-koordinater utan tvekan det bästa sättet att kommunicera var man befinner sig om man behöver hjälp. Dessa kan man hitta i ett antal appar i telefonen, man kan aktivt välja att ha med sig en gps eller man kan använda en s.k. Spot som är en nödsändare. Här måste människan ta ett aktivt ansvar och ta ansvar för sina handlingar. Rör jag mig mycket i väglöst land får jag se till att ha en gps-app i mobilen eller en vanlig gps med mig. Ingen annan kan lösa det problemet åt oss. Det är en del av att vara ute i skog och mark. Idag fungerar mobilen på väldigt många plaster i t.ex. Kilsbergen. Sedan kan det vara svårt för räddningstjänsten att ta sig fram men där har t.ex. brandkåren i Garphyttan hjälpt till med sin fyrhjuling vid några tillfällen. Men som sagt, fundera över hur du löser en ev. situation innan du ger dig ut – det är mitt råd.

Svar från Åsa Wistrand, planerare Kultur- och fritidsförvaltningen, Örebro kommun: Oklart om detta är något Kultur och fritid kan jobba vidare med, man ska undersöka det. Man har i alla fall larmadresser vid badplatser. Annars fungerar det väl med GPS-punkter när man larmar. Finns ju i de flesta mobiler idag. Om det ska till larmadresser behövs ju också en skylt om detta på plats.

6. Fiber är en förutsättning för att unga ska vilja flytta ut på landet. Täckning saknas på många platser. Fiberavtalen med IP Only vållar stor irritation. Skolbyggnaden borde också anslutas till fiber.

Svar: Kommunen har en Bredbandsgrupp som ständigt arbetar med frågan. Regionen har hand om skolbyggnaden.

7. Man önskar en tydlighet om vad som gäller vid avverkning. När man ska avverka kan man få svaret att det är rödlistade arter. Det borde räcka med skogen i ekoparken och naturreservaten. Det behövs inte bara rekreationsskog utan även produktionsskog.

Svar: Det finns ett regelverk kring avverkning och rödlistade arter. Det bästa är att alltid kontakta Skogsstyrelsen för att ta reda på vad som gäller på just din mark. De har kunskap om miljöbalken och vad som gäller kring naturvård. Se kontaktuppgifter nedan.

Växeln: 036-35 93 00

Mejl: skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se

8. Det måste finnas förutsättningar för dem som har verksamheter.

Svar: Detta är en viktig fråga, och är något man kan ta upp i till exempel ett Kilsbergsråd.

9. Frågan med Kultur och fritid var inte löst. Avtal har tagits fram, dessa avtal har skickats ut till markägarna, vilka inte skrev på dem.

Svar från Åsa Wistrand, planerare Kultur- och fritidsförvaltningen, Örebro kommun: Vi ska precis skriva avtal med Sveaskog. Detta är ett arbete vi har framför oss. Vi behöver se över de avtalen man föreslog för ett antal år sedan och undersöka varför man inte kom vidare. Vore toppen om vi kunde gå i land med detta med markägarna. Bollen ligger på Kultur och fritid.

Infrastruktur och trafik

10. Infrastrukturen och kollektivtrafiken i området måste ses över. Tillgängligheten för funktionshindrade är begränsad. Det är på grund av turismen stundtals mycket trafik på vägarna vilket de inte är konstruerade för. Ett möte på vägen kan vara problematiskt, speciellt då vägarna används som parkering. Trafiken kan även vara ett problem för lantbrukare. Bussar som kör till olika utflyktsmål skulle kunna avlasta vägarna. Bussar även på helgerna önskas, t ex till och från Klockhammar. Ett annat alternativ är en taxi/liten buss som kör mot beställning mot en mindre kostnad. Sammanfattningsvis måste infrastrukturen vara anpassad till naturturismen så att det inte drabbar de som bor i området negativt. Se allmänt svar från Regionen nedan.

11. Parkeringsplatser saknas, det behövs fler bland annat vid skidspåren i Bocksboda och Hyttebacken. Västra Vägen som går till skjutfältet ska plogas, liksom den stora parkeringen. Det fungerar inte i dagsläget.

Svar från Åsa Wistrand, planerare Kultur- och fritidsförvaltningen, Örebro kommun:

Vi hade uppe parkeringsfrågan på vårt samverkansmöte ang. spåren i Kilsbergen också. Vet inte vems ansvar det ligger på egentligen, men både naturvården och vi på kultur och fritid är medvetna om att det är svårt med parkering när det är fina vinterdagar. Tillsammans ska vi titta på eventuella lösningar på parkeringsfrågan för att avlasta de ställen där det brukar uppstå problem.

12. Bättre vägar runt Kilsbergen och de stugor som finns där är viktigt. Det krävs bättre tillfartsvägar för att man ska kunna ta sig till alla mål. Det är inte bara Sveaskog som är ägare, det finns även många privata. Se allmänt svar från regionen nedan.

13. Tillgängligheten för medborgare har blivit sämre, det finns inte samma fiskemöjligheter längre då man stängt av delar av området. Försvarsmakten begränsar tillgängligheten för medborgare.

Svar: Beklagar men detta är svårt att göra något åt.

14. För en ekologiskt hållbar utveckling är det viktigt med elladdningsstolpar även i Kilsbergen.

Svar: Kommunen bygger inte elladdningsstolpar men det går att söka bidrag som privatperson.

Ett allmänt svar från Johan Karlström, Regionen: Detta blir ett så övergripande svar som möjligt då flera av dina punkter berör mina arbetsområden. Utvecklingen av leder i Kilsbergen görs först och främst av Örebro kommuns naturdel och ibland i samråd med mig då det berör Bergslagsleden. Generellt idag så är det punktvis mycket folk i de områden du nämner under t.ex. skidsäsongen. För skidlederna ansvarar en annan avdelning på Örebro kommun som även jobbar med arenor och badplatser. När det gäller vandringsleder är det ingen direkt trängsel och i första hand bättrar vi på befintliga leder och även strukturen runt dessa. T.ex. har vi ett möte med ett antal vägföreningar inplanerat för att hitta lösningar som blir bra för de boende och besökaren i det specifika området. Tillsammans ska vi leda trafiken på rätt vägar till parkeringar för att undvika att folk ställer bilarna i vägkanten som du skriver. Dock kan vi aldrig förhindra att någon vill parkera sin bil vid en favoritplats och vandra rätt ut i skogen – inte så länge vi har allemansrätten att förhålla oss till. Lederna och Kilsbergen i stort är ett rekreationsområde för länsborna men också en attraktiv plats för tillresta. Vi jobbar med friluftsliv som folkhälsa, för länsborna i första hand, men ur det växer till viss del en företagsamhet fram som ger arbetstillfällen i glesbygden - vilket är önskvärt och ett regeringsuppdrag som Länsstyrelsen fått sig tilldelat. Jag skulle gärna se att det fanns mer kollektivtrafik till Kilsbergen och andra platser efter Bergslagsleden och den frågan har Länstrafiken fått många gånger. I dagens läge är deras politiska uppdrag att köra folk till och från jobbet. Vi hoppas på ändring i den frågan.

Lokaler och boende

15. Alla offentligt ägda stugor i området bör skötas gemensamt. Det ska vara enkelt att boka, Örebro kommun bör överta Sixtorp, Stenbäcken och Blankhult från Region Örebro län, alternativt ha ett gemensamt bokningssystem. Att underlätta för skolklasser att hyra lokal över en natt är viktigt.

Svar från, Malin Wistrand Regionen: Sixtorp Stenbäcken och Blankhult ägs idag av Region Örebro läns fastighetsbolag. De två förstnämnda som ligger i Lekebergs kommun drivs av en arrendator i nuläget. De flesta bokningarna där består av skolklasser och det är enkelt att boka dessa gårdar. Däremot behöver alla tre gårdarna omsorg och aktivt ägarskap och vem som ska äga och driva dessa i framtiden utreds på högsta nivå inom Region Örebro län. Ett beslut bör tas inom en snar framtid. Gårdsjötorp ägs av Örebro kommun liksom småstugorna runt Stora Gårdsjön och hyrs ut till allmänheten.

16. Man är tveksam till de gårdar som kommunen köper in och "lyxrenoveras".

Svar från Therese Aremyr, kommunekolog: Jag uppfattar det inte som att vi har köpt in och lyxrenoverat några hus. De fastigheter vi köpt in är tänkta att användas för att stimulera allmänhetens friluftsliv. De kommer att gå att bokas/hyras av alla. Lockhyttan går vi dock ut och tar in en hyresgäst på, det är öppet för alla att anmäla sitt intresse, <https://www.orebro.se/nyheter/nyheter/2018-11-19-drommer-du-om-att-bedriva-verksamhet-inriktad-mot-friluftslivet-i-kilsbergen.html>

17. Det är viktigt med äldreboende på landsbygden.

Svar: Landsbygdsnämnden håller med och driver frågan. Bostäder och service ingår i Landsbygdsprogrammet och är viktiga fokusområden.

Frågor:

1. Gäller Kulturkortet fortfarande?

Svar från Kommunstyrelseförvaltningen, avdelningen för kommunikation och samhällsutveckling:

Kulturkortet finns inte längre. Kulturkortet när det fanns var i Länstrafikens regi och ett regionbeslut. Länstrafiken har idag istället bokning av gruppresa för skolverksamheter till mycket rabatterat pris jämfört med ordinarie pris. Det kostar 6 kr per resa i länet för 7–19 år. Se länstrafikens hemsida för mer info. /Ingela Österberg, styrprocessledare programområde Barn och utbildning, Örebro kommun

2. Hur är kontakten med försvaret och friluftslivets verksamhet i Kilsbergen?

Svar från Therese Aremyr, kommunekolog: Kontakten med försvaret har genom åren skett på skjutfältsråd som försvaret bjudit in till. Detta har dock inte skett på 2 år.

3. Hur sker samarbetet med Regionen?

Svar från Malin Wistrand, Regionen: Vi kan svara för hur samarbetet mellan kommunerna och regionen ser ut ifrån turism- och besöksnäringssperspektiv. Inom regionen finns 4 destinationer (Karlskoga/Degerfors, Örebro (med Hallsberg, Kumla och Lekeberg), Tiveden/Askersund och Bergslagen (Hällefors, Nora, Lindesberg och Ljusnarsberg). I dessa 4 destinationsgrupper finns en utsedd destinationsansvarig som representerar hela destinationen i frågor som rör turism. Destinationsgruppen träffat representanter från regionen 1 gång i månaden. Regionen ansvarar för samordning i frågor; Destinationsutveckling, Omvärldsanalys och statistik, samordning av cykelområdet Bergslagen cycling och internationell samordning av kontakter med researrangörer i Tyskland, Schweiz, Nederländerna och Belgien. Regionen har även ett produktansvar för Bergslagsleden vilket innefattar marknadsföring, drift och underhåll samt utvecklingsfrågor. De frågor som diskuteras och berörs på de månatliga destinationsmötena kommuniceras sedan ut till kommunerna inom destinationen av varje destinationsansvarig. Det senaste året har vissa av besöksnäringsspörsmålen även kommunicerats inom Business Region Örebro då de haft karaktären av etablering och investering. BRO arbetar aktivt med dessa frågor och besitter stor kunskap, vilket har fört dessa frågor framåt.

4. Vad ska entreprenören betala i hyra vid Lockhyttan?

Svar från Therese Aremyr, kommunekolog: Lockhyttan går vi dock ut och tar in en hyresgäst på, det är öppet för alla att anmäla sitt intresse, <https://www.orebro.se/nyheter/nyheter/2018-11-19-drommer-du-om-att-bedriva-verksamhet-inriktad-mot-friluftslivet-i-kilsbergen.html>

5. Vad ska hända med Lödnäs gård vid Igeltjärn? Nu pågår en upprustning.

Svar från Therese Aremyr, kommunekolog: Lövnäs ska ingå i uthyrningsstugorna vi har kring Gårdsjötorp.

6. Sveaskog – hur mycket skog avverkas egentligen? Kalhyggen i området försämrar naturupplevelsen.

Svar, Anders Larsson, Sveaskog, Vikarierande Miljö- och naturvårdsspecialist, Norra Bergslagen:

Roligt att det finns intresse för vår fina Ekopark Kilsbergen.

Det finns lite information om hur vi brukar ekoparken i ekoparkplanen och ekoparksbroschyren. Enklast är att titta på stycket som beskriver vår naturvårdssatsning i ekoparken. I parken avsätts 61% av arealen till naturvård. I dessa 61% är 54% klassade som NO (Natur Orörd) och NS (Natur Skötsel), NS är skogar som kräver skötsel (restaurering) för att behålla sina naturvärden. De sista 7% i naturvårdssatsningen är arealer som lämnas vid normal produktionsavverkning som hänsyn. Kan vara mot vattendrag, surdrag och kulturhänsyn. Vi kommer i olika takt att bedriva vår skötsel av både NS (restaurerings) bestånd som produktionsbestånd. Till det kommer även andra åtgärder som t.ex. vägrustningar.

I Ekoparkavtalet samråder vi alla skogliga åtgärder med Skogsstyrelsen och meddelar Länsstyrelsen innan åtgärderna påbörjas. Vi har även påbörjat ett arbete med skötselplansbeskrivningar av alla ekoparker där den något svårtolkade statistiken i ekoparkplanen förhoppningsvis blir enklare att förstå.

Som svar på din fråga på hur stor del vi avverkar beror den på vad som menas med att avverka. Det korta svaret är att på 39% kommer att bedriva produktivt brukande liknande det skogsbruk som vi gör i normala produktionsskogar med föryngringsavverkning och gallring och föryngra med plantering, sådd eller självföryngring och röja vid behov för att skapa virkesproduktion. I dessa delar kommer åtgärderna till viss del anpassas, kan t.ex. vara att vi lämnar en extra bred kant mot sjö eller avverkar till skärmträdställning/fröträdställning vid föryngringsavverkning och låter den självföryngras och fasar ut skärmen/fröträden över en längre tid än normalt eller att vi lämnar extra stor andel evighetsträd för fri utveckling. Till det har vi 39% som har behov av restaurering (NS). Största delen restaurering är av lövskogar (18%) och i dessa bestånd kommer åtgärderna till stor del vara knutna till att behålla lövbestånden intakta, t.ex. genom att undvika inväxande gran.

Jag kan inte på så här kort varsel ge ett bättre svar. Återkom gärna så försöker vi hitta bra sätt att publikt beskriva vår vision med ekoparkerna och specifikt ekopark Kilsbergen.

Länk till ekoparksbroschyren:

<https://www.sveaskog.se/globalassets/trycksaker/ekoparksmaterial/ekopark-kilsbergen-sve.pdf>

Länk till ekoparkplanen:

<https://www.sveaskog.se/globalassets/jakt-fiske-och-friluftsliv/ekoparker/ekoparksplan-kilsbergen.pdf>

Övrigt:

Tips på inspiration: <https://www.stikkut.no/>

